

بررسی میزان شیوع انواع آلرژی ناشی از الیاف نساجی در بین کارگران کارخانجات نساجی کاشان

احمد مسعود^۱، حمید شکرریز^۲

^۱ استاد، گروه ایمنولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۲ پزشک عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران

چکیده

سابقه و هدف: آلرژی شغلی یکی از مباحث اصلی در زمینه بهداشت کار بوده و به عنوان یکی از معضلات اصلی در کارخانجاتی که کارگران آنها با آلرژن‌ها تماس دارند، محسوب می‌شود. شیوع آلرژی شغلی در مطالعات پیشین ۸ تا ۵۰ درصد اعلام شده است. این مطالعه با هدف بررسی شیوع انواع مختلف آلرژی شغلی و مواد آلرژی زا در بین کارگران کارخانجات نساجی شهر کاشان انجام پذیرفت. **روش بررسی:** این مطالعه در قالب یک طرح توصیفی مقطعی و با حجم نمونه ۴۳۷ نفر از کارگران مذکر شاغل در کارخانجات نساجی شهر کاشان در سال ۱۳۸۵ انجام شد. نحوه نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده (از میان کارگران ۷ کارخانه) و ابزار جمع‌آوری نمونه شامل پرسشنامه و مصاحبه رودررو با افراد بود.

یافته‌ها: آلرژی تنفسی و پوستی به ترتیب با ۳۶/۳ درصد و ۲۷/۱ درصد شایع‌ترین انواع آلرژی در بین کارگران بودند. شایع‌ترین محل عوارض پوستی، دست (۴۴/۴٪) و صورت (۲۷/۸٪) بودند. استعمال سیگار، نوع الیاف در معرض تماس و قدیمی یا جدید بودن دستگاهها در نوع آلرژی و محل آن مؤثر بودند.

نتیجه‌گیری: محیط‌های کاری سالم‌تر و تهویه بهتر و نیز بکارگیری کارگرانی که سابقه بیماریهای آلژیک و استعمال سیگار و سابقه خانوادگی ندارند، می‌تواند تأثیر بسزایی در کاهش شیوع آلرژی شغلی داشته باشد. **واژگان کلیدی:** آلرژی شغلی، شیوع، کارگران نساجی.

مقدمه

آلرژی شغلی یکی از مباحث اصلی در زمینه بهداشت کار بوده و به عنوان یکی از معضلات اصلی در کارخانجاتی که کارگران آنها با آلرژن‌ها تماس دارند، محسوب می‌شود. شیوع آلرژی شغلی در مطالعات پیشین ۸ تا ۵۰ درصد گزارش شده است (۱-۳). نوع ماده‌ای که در محل کار بعنوان آلرژن وجود دارد، میزان و مدت تماس با آن از جمله عواملی هستند که فراوانی، شدت و نوع عوارض آلژیک را تعیین می‌کنند (۲).

آلرژی شغلی می‌تواند ارگانهای مختلف بدن را درگیر نماید. درگیری ریوی و چشمی دو مورد از شاخص‌ترین انواع آلرژی شغلی محسوب می‌شوند (۴-۶). مواد مختلفی می‌توانند موجب ایجاد آلرژی شغلی در کارگران کارخانجات نساجی شوند که از آن جمله می‌توان به کتان، سیلک، اکریلیک و پنبه اشاره نمود (۷-۱۰). اتیولوژی آلرژی شغلی شامل دو مورد عمده خواهد بود: آلرژن‌ها و ایمونوگلوبولین E (۱۱، ۱۲). از آنجایی که آلرژی شغلی با مشکلات عدیده‌ای از جمله هزینه‌های بهداشتی (۱۳)، خطر ایجاد بدخیمی در درازمدت (۱۴، ۱۵) و کاهش کیفیت زندگی (۱۶، ۱۷) کارگران مبتلا همراه است؛ لذا شناسایی به موقع علل زمینه‌ساز و برطرف نمودن آنها کمک بسزایی به بهداشت کار می‌نماید. بر همین اساس بر آن شدیم تا در مطالعه‌ای به بررسی انواع مختلف آلرژی شغلی و مواد

آدرس نویسنده مسئول: تهران، میدان ولیعصر، مرکز تجارت ایرانیان، طبقه هشتم، واحد ۱۲، دکتر حمید شکرریز (email: hameedshekarriiz@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۵/۱۱/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۱۲/۱